

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 1732-08 ד"ר אבני נ' שירותי בריאות כללית

בפני כב' השופט אורן שוורץ

תובע: ד"ר אריה אבני

ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר יהושע אסרף

נגד

נתבעת: שירותי בריאות כללית

ע"י ב"כ עוה"ד שלומית גוטרמן-כספי וטל ברייטמן

כתבי עת:

[ז' סגל, "הזכות לפרטיות למול הזכות", עיוני משפט, כרך ט \(תשמ"ג-תשמ"ד\) 175](#)

ספרות:

[א' שנהר, דיני לשון הרע \(תשנ"ז\)](#)[ג' שלו, דיני חוזים - החלק הכללי](#)

מיני-רציו:

* הצדדים חתמו על הסכם סיום העסקה בו התחייבו לשמור על סודיות הנסיבות הרלוונטיות. הנתבעת התייחסה לנסיבות אלה בתגובתה לראיון שנערך עם התובע ובו התייחס גם הוא לנסיבות. נקבע כי היה בתגובת הנתבעת לשון הרע אך הפרסום עומד בהגנות אמת דיברתי, עניין אישי כשר ותום לב, וכן נקבע כי חובת הסודיות הייתה התחייבות שלובה והתובע הפר אותה בכתבה.

* חוזים – קיום חוזה – חיובים שלובים

* נזיקין – עוולות – איסור לשון הרע

התובע הועסק על ידי הנתבעת עד שנחתם הסכם לסיום העסקתו, בו נקבע כי הצדדים מתחייבים לשמור על סודיות נסיבות סיום ההעסקה. כעבור כמה שנים התראיין התובע לכתבה בעיתון סוף שבוע והתייחס לסיום העסקתו אצל הנתבעת. בסיום הכתבה פורסמה תגובת הנתבעת לאמור, ובה התייחסה גם היא לנסיבות סיום ההעסקה. מכאן תביעת התובע בגין לשון הרע והפרת ההסכם.

ביהמ"ש דחה את התביעה וקבע כי:

מהותה של לשון הרע היא פרסום העלול לפגוע בשמו הטוב של אדם בעיני אחרים ולפגום בהערכתו בעיני הבריות. הדרישה בחוק איננה תוצאתית, כך שהחבות תקום גם מקום בו המעשה לא גרם בפועל לפגיעה בנפגע. עיון בלשון תגובת הנתבעת, המייחסת לתובע חוסר שביעות רצון מתמשך מתפקודו

והיעדר רמת שירות נאותה, מלמד שאכן התגובה עלולה להשפיל את התובע בעיני לקוחות פוטנציאליים ואף בקרב חבריו למקצוע. התגובה אף עלולה להפחית את סיכוייו של התובע למצוא משרה בעתיד, אצל קופות החולים או אצל תאגידים רפואיים אחרים. הואיל והכתבה פורסמה בגיליון סוף השבוע של עיתון יומי בעל תפוצה, אין ספק שיש בתגובה כדי להוות "פרסום" כהגדרתו בחוק, ויש בתגובה כדי להוות פרסום לשון הרע.

לצורך בחינת התנאים להקמתה של הגנת "אמת דיברתי", יש לבחון אם היה בתוכן התגובה אמת ואם היה בדברים אלה עניין ציבורי. מהראיות עולה כי תגובתה של הנתבעת לכתבה, לפיה התובע סיים את עבודתו אצל הנתבעת על רקע אי שביעות רצון מתמשך מתפקודו, תלונות מצד לקוחות ואי עמידה בסטנדרטים של איכות שירות הנדרשים מרופאי הנתבעת, מבוססת על אדנים של אמת. באשר לקיומו של "עניין הציבורי", הפסיקה הדנה במונח זה עסקה, בעיקרה, בנושאים בהם העניין הציבורי נגע לדמויות ציבוריות או לאירועים "חדשותיים". עם זאת, יתכנו מצבים בהם פרסום ברבים של עניינים הנוגעים לאדם פרטי עשוי להביא תועלת לציבור, כאשר מטרת הפרסום מבטאת האינטרס הציבורי שבאכיפת החוק, או את הדאגה להגנת הציבור בפני סיכונים שונים, לרבות סיכונים בריאותיים. התועלת הציבורית במקרים כאלו תבטא ביתרון לכלל. במקרה הנדון התובע הציג את דעותיו האישיות והמקצועיות בכתבה מרכזית, העוסקת בתחומים ציבוריים הנוגעים לבריאות הציבור ולמאבקו של התובע בגופים גדולים. בנסיבות אלה, מדובר בסכסוך בעל אופי ציבורי בתחומים חשובים, בהם יש לציבור עניין. יש בתגובתה של הנתבעת כדי לתרום לציבור או לאנשים אשר נחשפו לכתבה ולתגובה ויש בהם תועלת ציבורית, ועל כן יש בה כדי לחסות תחת ההגנה הקבועה בחוק.

באשר להגנה הנוגעת לעניין אישי כשר, הפסיקה הכירה בתחולת ההגנה גם על אישיות משפטית שאיננה אדם. התובע העלה טענות חמורות כנגד התנהלות הנתבעת. בנסיבות אלה, עמד לנתבעת אינטרס אישי כשר - הגנת שמה הטוב כלפי קוראי הכתבה. יתרה מכך, התגובה הייתה תמציתית והתייחסה אך לעניין האישי הכשר של הנתבעת, היינו לנסיבות הפסקת עבודתו של התובע.

התגובה מחזיקה כחמש שורות בשולי הכתבה, המשתרעת על פני כחמישה עמודים. התגובה ערוכה בשפה מתונה. התגובה אינה חורגת מהתחום הסביר בנסיבות הכתבה, ועל כן היא נערכה בתום לב.

התחייבות הצדדים לשמירה על סודיות נסיבות הפסקת עבודתו של התובע בנתבעת, כקבוע בהסכם, הינה התחייבות שלובה. התובע הוא שבחר להתראיין לכתבה ואגב כך הפר את התחייבותו לשמור בסודיות את נסיבות הפסקת עבודתו בנתבעת. לעומת זאת הנתבעת, לאורך שנים, לא חשפה את נסיבות הפסקת עבודתו של התובע אצלה. בכך יש ללמד כי הנתבעת הייתה נכונה לקיים את החיוב.

פסק דין

הרקע לתביעה :

1. עניינה של התביעה שלפניי בהודעת תגובה של הנתבעת, לגבי דברים שמסר התובע במסגרת כתבה שנערכה עימו. הכתבה והתגובה לה פורסמו במוסף "סופשבוע" מיום 22.12.06 בעיתון "מעריב". לטענתו של התובע, התגובה מהווה פרסום אסור המקים עילת תביעה לפי [חוק איסור לשון הרע](#), תשכ"ה-1965 (להלן: "החוק"). בנוסף, עתר התובע לפיצוי בגין הפרת חוזה

ופגיעה בזכות לפרטיות לפי [חוק הגנת הפרטיות](#), תשמ"א-1981. סכום התביעה הועמד על סך 250,000 ₪.

טענות התובע:

2. התובע שימש בתפקיד בכיר של מנהל מרפאת מומחים בנתבעת. ביום 1.11.00 חתמו הצדדים על הסכם לפיו יסיים התובע עבודתו, בכפוף לתנאים הקבועים בהסכם (להלן: "**ההסכם**"). אחד התנאים בהסכם בין הצדדים, קבע התחייבות לשמירת סודיות על נסיבות הפסקת עבודתו של התובע בנתבעת.

3. ביום 22.12.06 פורסמה כתבה בעיתון "מעריב" שכותרתה "חלב עם הרוח", בה התראיין התובע. לכתבה צורפה תגובת הנתבעת, המתארת את נסיבות הפסקת עבודתו.

4. לטענת התובע, התגובה פגעה פגיעה קשה בפרטיותו, שכן הפרסום נעשה בניגוד להסכמתו וכן גרמה להשפלה ובוז בעיני הבריות וגרמה לנזק על רקע מקצועי. לשיטתו, התגובה מהווה "פרסום" על פי הגדרתו בחוק, נעשתה בחוסר תום לב ומתוך כוונה לפגוע בו. יתרה מכך, הנתבעת סירבה להתנצל בפניו, חרף דרישתו במכתב מיום 15.04.07.

5. בנסיבות אלה, יש לחייב את הנתבעת, בפיצוי על פי סעיף 7א' חוק, אף ללא הוכחת נזק. כן יש לחייב את הנתבעת בפיצויים לפי [חוק הגנת הפרטיות](#) שכן הפרסום נעשה ללא הסכמה ובגין הפרת ההסכם.

טענות הנתבעת:

6. משנת 1997 התקבלו תלונות ממבוטחים על יחסו של התובע ודרך טיפולו בהם. כך הוגשו כנגד התובע קובלנות לוועדת המשמעת הארצית של הרופאים במסגרתן דנה וועדת המשמעת בעקבות אלה, הוחלט בוועדה, בתאריך 7.09.00, על פיטוריו לאלתר של התובע. בעקבות ההחלטה עתר התובע לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. במסגרת העתירה נקבע שיש להשעות את הפיטורין, עד לבחינה מחודשת על פי הערכה פסיכיאטרית.

7. עוד בטרם נבחנו הפיטורין, הוסכם בין הצדדים ביום 05.11.00 על סיום העסקתו של התובע. כחלק מההסכם קבעו הצדדים על שמירה בסודיות של נסיבות הפסקת הקשר ותנאי ההסכם.

8. תגובת הנתבעת ניתנה בעקבות התבטאותו של התובע בכתבה בכל הקשור אליה. כך שהתובע הוא שהפר את ההסכם.

9. התגובה הייתה מינורית וכללה אך את הפרטים הנכונים לגבי נסיבות סיום העסקתו וזאת מתוך קיום עניין ציבורי בדבר והגנה על מנהליה.

10. בדיון שנערך לפני העידו:

מטעם התובע- התובע ד"ר אריה אבני.

מטעם הנתבעת – ד"ר דן סימון (מנהל הרפואי של מחוז דן- פתח תקווה בנתבעת), פרדי קון (מנהל מחלקת משאבי אנוש של מחוז דן - פתח תקווה בנתבעת), אתי שילינג (דוברת הנתבעת).

דיון:

תביעת לשון הרע:

11. התובע, ד"ר אריה אבני, הינו רופא מומחה לכירורגיה כללית משנת 1984. התובע עסק כרופא מומחה לכירורגיה כללית בהתמחות בפרוקטולוגיה, בקופת חולים כללית.
12. הנתבעת, שירותי בריאות כללית הינה קופת חולים, בה עבד התובע עד ליום 2.11.00 בו הסכימו הצדדים, שהתובע יסיים עבודתו בנתבעת.
13. ביום 22.12.06 פורסמה בעיתון "מעריב" הכתבה "חלב עם הרוח", בה התראיין אצל העיתונאית גב' ליבוביץ-דר [2/ת]. בכתבה הציג התובע את משנתו בכל הנוגע לצריכת חלב. לצד אלה, נכתבו בכתבה, בין היתר, הדברים הבאים שעוסקים בפטירתו של מנהל בנתבעת, מר נווה:

" לפני שמונה שנים נאבק אבני במנהל מחוז דן של קופת חולים, יהודה נווה. לאבני היו תלונות על דרך הניהול של נווה, שהיה אז מנהל חדש במחוז. הוא פנה למנכ"ל קופת חולים הכללית, יצחק פטרבורג. "הוא לא ענה לי. כשראיתי שגם נווה וגם פטרבורג לא מתייחסים אליי פניתי למבקר קופת חולים. גם הוא לא ענה לי. לא היתה לי ברירה והלכתי לתקשורת. מקומון בגבעתיים יצא עם כותרת: ' ד"ר אבני: קופת חולים מזניחה את החולים'. זה היה ביום חמישי. ביום ראשון בשעה שמונה בערב עצרו את נווה. שעתיים אחר כך הוא תלה עצמו".

[עמ' 55 לת/2]

כן נכתב בכתבה:

"תלונה נוספת של אבני עוררה תשומת לב רבה. במשך שנים הוא הציע לשרי תחבורה שונים תוכנית להפחתת מספר ההרוגים בתאונות דרכים "... שרי התחבורה התעלמו מפניותי. הם אמרו שזה נחמד והם יחשבו על זה, אבל שרים לא חושבים. ואז הבנתי שאין לי ברירה ואם אני רוצה להציל אנשים ממוות אני צריך לפנות לראש הממשלה" אלא שהפנייה נשאה אופי תוקפני.... בעקבות המכתב לנתניהו והתאבדותו של נווה פוטר אבני מקופת חולים הכללית"

[ההדגש הוסף - א.ש.; עמ' 56 לת/2]

בחקירתו הנגדית, אישר הנתבע שהוא זה שמסר לכתבת את נסיבות פטירתו של נוה [פר' עמ' 12 ש' 3-5] ואף חזר על הדברים שנאמרו על נסיבות פיטוריו:

"ש. גם היום אתה חושב או אומר שאלה הן הסיבות שאתה פוטרת בעבודתך בכללית ת. חד משמעית כן. בעקבות המכתב ששלחתי למר נתניהו, שדן בנושא של ההרג בכבישים... הנושא של ההתאבדות של נווה היתה הסיבה העיקרית לפיטורין שלי."

[פר' עמ' 14-18]

הנה כי כן, התובע אישר בעדותו שסבר שהנסיבות לפיטוריו נבעו ממכתבו לראש הממשלה ומהתאבדותו של מנהל הנתבעת דאז, מר נווה. התובע הוא שמסר דברים אלה לכתבת מעריב, גב' ליבוביץ-דר.

14. על רקע הדברים שייחס התובע לנתבעת, הובאה, בשולי הכתבה, תגובת הנתבעת, כהאי לישנא:

"ד"ר אבני סיים את עבודתו בהסכמה בשירותי בריאות כללית בשנת 2000 וזאת על רקע אי שביעות רצון מתמשך מתפקודו, תלונות מצד לקוחות ואי עמידה בסטנדרטים של איכות שירות הנדרשים מרופאי הכללית"

15. כאמור, לטענת התובע התגובה מהווה פרסום לשון הרע [ס' 22 לכתב התביעה]. סעיף 1 לחוק קובע מהי "לשון הרע":

"לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול-

- (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז, או ללעג מצדם;
- (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
- (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;
- (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, מינו או נטייתו המינית..."

16. לטענת התובע התגובה מהווה לשון הרע שכן, דבר פרסומו משפיל אותו בעיני הבריות ושמה אותו מטרה לבוז מצדם כקבוע בסעיף 1(1) לחוק. כן הפרסום פוגע במשלח ידו ומקצועו כקבוע בסעיף 1(3) לחוק. מנגד, טענה הנתבעת שלא הייתה לה כל כוונה לפגוע בתובע אלא

להכחיש דבריו, ולתת את הגרסה הנכונה לעניין נסיבות סיום העסקתו [ס' 53-54 לכתב ההגנה]. התובע הוא שפרסם פרטים אודותיו לפיכך, הוא שעלול לגרום לפגיעה במשלח ידו [ס' 57 לכתב ההגנה] וכן שהתובע לא עסק במקצוע עוד 6 שנים בטרם פרסום התגובה [ס' 58 לכתב ההגנה].

17. הגדרת סעיף 1(1) לחוק הינה רחבה ומתארת את מהותה של לשון הרע כפרסום העלול לפגוע בשמו הטוב של אדם בעיני אחרים ולפגום בהערכתו בעיני הבריות [ע"א 723/74 הוצאת עיתון הארץ בע"מ ואח' נ' חברת החשמל לישראל בע"מ ואח' פ"ד לא (2) 281, 293 (1977); ע"א 1104/00 אפל נ' חסון ואח', פ"ד נו (2) 607 (2002)]. הדרישה בחוק איננה תוצאתית, כך שהחבות תקום גם מקום בו המעשה לא גרם בפועל לפגיעה בנפגע [שנהר, דיני לשון הרע בעמ' 156].

18. עיון בלשון התגובה, המייחסת לתובע חוסר שביעות רצון מתמשך מתפקודו והיעדר רמת שירות נאותה, מלמד שאכן התגובה עלולה להשפיל את התובע בעיני לקוחות פוטנציאליים ואף בקרב חבריו למקצוע. התגובה אף עלולה להפחית את סיכויו של התובע למצוא משרה בעתיד, אצל קופות החולים או אצל תאגידי רפואיים אחרים.

19. הואיל והכתבה פורסמה, על גביי גיליון סוף השבוע של עיתון "מעריב". ובהתחשב בכך שמדובר בעיתון יומי בעל תפוצה, אין ספק שיש בתגובה כדי להוות "פרסום" כהגדרת סעיף 2 לחוק. סיכומו של דבר - אני קובע כי יש בתגובה כדי להוות פרסום לשון הרע, כקבוע בחוק.

האם עומדת לנתבעת הגנה בפני פרסום לשון הרע:

20. לטענת הנתבעת, התגובה נעשתה בעקבות פרסום הנסיבות על ידי התובע בעצמו ונועדה להכחיש את האמור בכתבה ולתת את הגרסה הנכונה לנסיבות הפסקת עבודתו של התובע [ס' 4,5,19 לת/1]. משכך, חוסה התגובה תחת ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק ("אמת דיברתי") ותחת הגנות תום הלב שבסעיפים 15(2), 15(3) ו- 15(10) לחוק.

21. דוברת הנתבעת, גב' אתי שילינג, טענה בתצהירה שביום 19.12.06 התקבלה פנייה מעיתונאית מעריב בה התבקשה הנתבעת ליתן תגובתה, בקשר לדברים שנאמרו מפי התובע הנוגעים לנסיבות פיטוריו [ס' 10-11 לנ/1]. גרסתה של גב' שילינג לא נסתרה ואני רואה לנכון לקבלה. הנני קובע, איפוא, שהתגובה התפרסמה בעקבות הראיון שנתן התובע.

22. בניגוד לדבריי התובע שהובאו בכתבה, שפיטוריו נבעו מהתאבדותו של נווה וממכתבו אל ראש הממשלה [פר' עמ' 11 ש' 14-18], עולה מתגובת הנתבעת נסיבות אחרות לפיטוריו: אי שביעות רצון מתמשך מתפקודו, תלונות מצד לקוחות ואי עמידה בסטנדרטים של איכות שירות הנדרשים מרופאי הכללית.

23. לצורך בחינת התנאים להקמתה של ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק, יש לבחון אם היה בתוכן התגובה אמת ואם היה בדברים אלה עניין ציבורי.

תלונות מצד מטופלים:

24. ד"ר סימון טען בתצהירו, שהתקבלו תלונות רבות כנגד התובע, בגין יחסו ודרכי הטיפול שהעניק למטופלים. אף התובע בעדותו אישר את קבלת התלונות [פר' עמ' 14 ש' 27-28].

הנתבעת הציגה בתצהירה, מספר מסמכים בהם התקבלו תלונות כנגד התובע ממטופליו. כך לדוגמא נספח 18 לנ/3 בו מתלונן מטופל על כך שהתובע, המליץ לו על טיפול לא קונבנציונאלי (בשיטת "קומפרסים של כרוב") במקום לתת לו טיפול קונבנציונאלי. התובע לא חלק על אמיתות נספח 18 ואף הוגש לפניי מסמך תגובה לתלונה [נספח 18 לנ/3].

25. כך, הוגש לפניי נספח 19 לנ/3, בו מתועדת תלונה של מטופלת המתלוננת כנגד התובע על יחס משפיל אליה. בראש המסמך כתוב בזו הלשון "לכל הבנות נא להנות!!!" [נספח 19 לנ/3]. התובע אישר בעדותו לפניי, שהוא שכתב את הדברים על גביי המסמך ואף הוסיף "אם זה היה אמיתי לא הייתי מראה את זה. לכן אמרתי בואו תראו ותיהנו. אמרתי זה ד"ר אבני שאתן מכירות? כולן צחקו" [פר' עמ' 15 ש' 5-6].

26. במקרה אחר, פנתה מטופלת צעירה אל התובע עקב דימום רקטאלי. התובע בדק את המטופלת ולאחר מכן שאל אותה אם היא "מקיימת יחסי מין עם כושים". כתוצאה מכך, החולה פרצה בבכי היסטרי. הנתבע בדיווח ובתגובה שערך אל גורמי הנתבעת, לא התכחש לכך ששאל את אותה מטופלת אם "חבר שלה כושי" והגדיר את התנהגותו "חורגת מהצפוי" [נספח 22 לנ/3, ס' 11.5-11.6 לנ/3].

27. כך הוגשו לפניי מסמכים נוספים בנ/3 [נספחים 21,22,23,24,25,26,27]. התובע לא חלק על קבלת התלונות ואף אישר לפניי את קבלתן [פר' עמ' 14 ש' 27-28, 31, עמ' 15 ש' 1, עמ' 16 ש' 3-9].

28. לנוכח ראיות אלה, אני קובע שהתקבלו תלונות אצל הנתבעת ביחס להתנהלותו של התובע עם מטופליו. לגביי חלק מתלונות אלה, התבצע בירור משמעותי לתובע והוא ננזף [נספח 20 לנ/3]. חלק מתלונות המטופלים הועלו אף בדיון שערכה וועדת המשמעת בעניינו של התובע, ביום 17.21.00 [נספח 28 לנ/3 בעמ' 3 סיפא]. משכך, יש ממש בתגובת הנתבעת על פיה עבודתו של התובע הופסקה, בין היתר, על רקע תלונות מטופלים.

אי שביעות רצון מתמשך מתפקודו

29. ד"ר סימון טען, שהוצאו הנחיות מקצועיות שלא לבצע בדיקת קולונוסקופיה למטופלים מעל גיל 70. למרות זאת, פעל התובע בניגוד להנחיות אלה [ס' 9.1 לנ/3]. מנגד טוען התובע שלא היה שום דופי בתפקודו, אלא, להפך, הוא יישם טכניקות חדשות בנתבעת לגילוי מוקדם של

סרטן המעי הגס באמצעות שירות קולונוסקופי, דבר שקיצר את משך ההמתנה לטיפול [ס' 5 לת/1]. אליבא התובע, אין כל בסיס במתן הוראה שלא לבצע הבדיקה למטופלים מעל גיל 70, הוא לא קיבל מכתב אזהרה על כך שפעל בניגוד להנחיות, הנחיות שכלל אינן מופיעות בנתבעת [ס' 10-12 לת/1].

30. ד"ר סימון הציג בתצהירו מכתב שנשלח לתובע ביום 29.01.98 לפיו "על מנת להוציא מכל ספק אין לבצע קולונוסקופיות איבחוניות לחולים שגילם מעל 70, יש להפנותם לבתי החולים...." [נספח 8 לנ/3]. התובע אישר בעדותו שקיבל את המסמך [פר' עמ' 16 ש' 14-15]. לפיכך, הנני קובע שהוצאו הנחיות בכתב שאף הובאו לידיעתו של התובע. הנחיות אלה נגעו לגיל המותר לביצוע בדיקת קולונוסקופיה.

31. טענת ד"ר סימון, לאחר ביקורת במרפאה נמצא שהתובע פעל בניגוד להנחיות. על כן, נשלח אליו מכתב ביום 31.03.98 לפיו, מתנהל התובע בניגוד להנחיות ולפיכך יוזמן לבירור [נספח 9 לנ/3]. נספח 10 מציג את הדברים שנאמרו בנספח 9 עם תוספות בכתב ידו של התובע [פר' עמ' 17 ש' 3]. התובע כתב בכתב ידו לגביי ההנחיות שלא לבצע קולונוסקופיה בחולים מעל גיל 70: "ואכן יבוצעו גם בהמשך". בהקשר זה טען התובע, "איני יכול לקיים הנחיה שהיא לא מקצועית, שאיש אינו מבין, שרוב סרטן המעי הגס נמצא מעל גיל 70". כך המשיך התובע לבצע את הבדיקה בניגוד להנחיות - "בודאי שהמשכתי לעשות" [פר' עמ' 16 ש' 20].

32. לנוכח הראיות שהובאו לפניי, כאמור לעיל, הנני קובע שהתובע פעל בניגוד להנחיות הנתבעת בכך שביצע בדיקות קולונוסקופיה למטופלים מעל גיל 70. אי קיום הנחיות הנתבעת היווה גורם מרכזי לנקיטת הליכי משמעת כנגד התובע [נספחים 27-28 לנ/3].

אי עמידה בסטנדרטים של איכות שירות הנדרשים מרופאי הכללית:

33. טענת התובע, לא פורסמו "סטנדרטים של איכות" בנתבעת וממילא לא ניתן לומר כי הוא לא עמד בסטנדרטים אלה. נהפוך הוא, התובע טען בתצהירו כי עשה כל שלאל בידו, כדי לשפר ולייעל את השירות למטופלים [ס' 21-24 לת/1].

34. אין בידי לקבל את טענתו של התובע, כאילו במונח "סטנדרטים של איכות", הכוונה לקובץ כללים כתוב המונח במשרדיה של הנתבעת. המונח "סטנדרטים של איכות", הינו מונח המציג עקרון כללי ודרך פעולה נאותה.

סעיף 5 לחוק זכויות החולה, תשנ"ו-1996 קובע:

"מטופל זכאי לקבל טיפול רפואי נאות, הן מבחינת הרמה המקצועית והאיכות

הרפואית, והן מבחינת יחסי האנוש".

35. סטנדרט זה מצוי גם בשבועת היפוקרטס הידועה כ"שבועת הרופאים", "אשמור בכל יכולתי את הכבוד ואת המסורת האצילית של מקצוע הרפואה". שבועה זאת, מהווה נר לשבועה, עליה נשבע כל רופא בסיום לימודיו.

36. האופן בו נהג התובע במטופלים, כפי שהובא לפניי, אינו עולה בקנה אחד עם עקרונות אלה. אינני מקבל את הסבריו של התובע, שמדובר באמירות "חבר'המניות" שיש להתייחס אליהן בסלחנות. המטופלים שהגיעו למרפאה עליה היה ממונה התובע, עברו בדיקה בלתי נעימה באיזורים המוצנעים של הגוף. הוספת אמירה בוטה וגסה מצד התובע, כפי שאירע לא אחת, בוודאי שהעצימה מאוד של העלבון וחוסר הנוחות של אותם מטופלים. מומחיותו ומקצועיותו של התובע, כרופא פרוקטולוג, בטלה בשישים אל מול אמירות אלה.

37. אני קובע שהתבטאויותיו אלה של התובע, אכן חורגות מכל סטנדרט סביר של רופא שמועסק במוסד רפואי, כדוגמת הנתבעת.

38. בסיכומיו, העלה התובע טענה על פיה קיים "השתק פלוגתא" על יסוד החלטה של ועדת המשמעת הארצית בעניינו של התובע. באותה החלטה [נספח 41 לנ/3] נקבע על ידי ועדת המשמעת שהתובע יפוטר על רקע כתבות בהן התראיין, בניגוד להנחיות הנתבעת. משכך, לא היה אמת בתגובת הנתבעת, כאילו עבודתו הפסקה על רקע אי שביעות רצון מהתובע ותלונות מטופלים.

אין בידי לקבל טענה זו.

אומנם, ועדת המשמעת הורתה על פיטוריו של התובע עקב הפרת נהלי הנתבעת, אך בסופו של יום, התנהל הליך משפטי בבית הדין האיזורי לעבודה בתל-אביב. במסגרת הליך זה, הועלתה הצעת פשרה מצד בית הדין.

שני הצדדים יישמו את הצעת הפשרה המוצאת את ביטוייה בהסכם, במסגרתו הוסכם על הפסקת העבודה של התובע אצל הנתבעת החל מיום 2.11.00 [נספח 45 לנ/2].

בהתאם, הובא ההסכם להחלטת ועדת המשמעת. הוועדה, בישיבתה מיום 2.11.00, ראתה לנכון לשנות מהחלטתה הקודמת ולאשרר את ההסכם, על פיה התובע הפסיק את עבודתו בנתבעת ולא פוטר על רקע ראיונות שנתן בעיתונות [נספח 46 לנ/2].

סיכומו של דבר - תגובתה של הנתבעת לכתבה, לפיה התובע סיים את עבודתו אצל הנתבעת על רקע אי שביעות רצון מתמשך מתפקודו, תלונות מצד לקוחות ואי עמידה בסטנדרטים של איכות שירות הנדרשים מרופאי הכללית, מבוססת על אדנים של אמת.

39. כאמור, לצד קיום רכיב "האמת" בפרסום יש לבחון את קיום מידת ה"עניין הציבורי" שבתגובה לכתבה. הפסיקה הדנה במונח "עניין ציבורי" עסקה, בעיקרה, בנושאים בהם העניין הציבורי נגע לדמויות ציבוריות או לאירועים "חדשותיים". עם זאת, יתכנו מצבים בהם פרסום ברבים של עניינים הנוגעים לאדם פרטי עשוי להביא תועלת לציבור, כאשר מטרת הפרסום מבטאת האינטרס הציבורי שבאכיפת החוק, או את הדאגה להגנת הציבור בפני סיכונים שונים, לרבות סיכונים בריאותיים [ע"א 439/88 מדינת ישראל נ' ונטורה משה ואח', פ"ד מח(3) 808, 827 (1994)]. התועלת הציבורית במקרים כאלו תתבטא ביתרון כלל.

40. בענייננו, מדובר בכתבה מרכזית, במוסף "סופשבוע" של מעריב [מוצג ת/2]. התובע הציג את דעותיו האישיות והמקצועיות בכתבה המשתרעת על פני חמישה עמודים, הכוללת מספר תמונות גדולות של התובע. הכתבה עוסקת בתחומים ציבוריים, הנוגעים לבריאות הציבור ולמאבקו של התובע בגופים גדולים, כגון: צה"ל וקצין רפואה ראשי, קופת חולים כללית וממשלת ישראל (בתחום תאונות הדרכים).

41. בנסיבות אלה, מדובר בסכסוך בעל אופי ציבורי בתחומים חשובים, בהם יש לציבור עניין. הפרסום, הן מצידו של התובע, והן מצידה של הנתבעת, בתגובתה, תורמים לציבור ומסייעים לאותם קוראים שנחשפו לכתבתה של העיתונאית, גב' דר, מיום 22.12.06, במוסף "סופשבוע" של מעריב. אני סבור כי יש בתגובתה של הנתבעת, כדי לתרום לציבור או לאנשים אשר נחשפו לכתבה ולתגובה ויש בהם תועלת ציבורית [ז' סגל, "הזכות לפרטיות למול הזכות לדעת", עיוני משפט ט' (תשמ"ג) 175, 194]. משכך, אני קובע כי היה בתגובה "עניין ציבורי" ועל כן, יש בה כדי לחסות תחת ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק.

42. בכתב ההגנה טענה הנתבעת שהפרסום נעשה בתום לב בשל חזקת "עניין אישי כשר" הקבוע בסעיף 15(3) לחוק [ס' 54 לכתב ההגנה].

43. סעיף 15 לחוק קובע:

"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו.."

44. סעיף 15 לחוק נותן הגנה לנתבע מקום בו נעשה הפרסום בתום לב, בהתקיים אחת מהחזקות הקבועות בו. סעיף 15(3) קובע חזקה מקום בו: "הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנאשם או הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעוניין בו ענין אישי כשר".

45. בענייננו הנתבעת הינה תאגיד. הפסיקה הכירה בתחולת ההגנה גם על אישיות משפטית שאיננה אדם [בג"צ 990/92 מורדוב נ' עירית תל אביב יפו, פ"ד מז(1) 478, 474 (1993)].

46. התובע, העלה טענות חמורות כנגד מנהל בנתבעת. התובע העלה כנגד הנתבעת טענות לחוסר סדרים במחוז דן ולהזנחת חולים [עמ' 54 בסיפא לעמודה השלישית של המוסף ת/2]. בנסיבות אלה, עמד לנתבעת אינטרס אישי כשר - הגנת שמה הטוב של הנתבעת כלפי קוראי הכתבה. יתירה מכך, התגובה הייתה תמציתית והתייחסה אך לעניין האישי הכשר של הנתבעת, היינו לנסיבות הפסקת עבודתו של התובע.

47. בכך שהתגובה התפרסמה בשולי הכתבה והגיעה לידיעתם של קוראי מעריב, אין כל פגם. יש לזכור, כי התגובה פורסמה לצד הכתבה, בשוליה, כך שלמעשה היא הופנתה לאותם אנשים, לגביהם נדרשת ההגנה על אותו עניין אישי כשר של הנתבעת. בהקשר זה מובאים הדברים בספרו של שנהר, דיני לשון הרע, בעמ' 297:

"סעיף 15(3) אינו קובע קובע כל הגבלה לגבי תפוצת פרסום שנועד להגן על עניין אישי כשר של המפרסם, אולם הגבלה על תפוצת הפרסום קיימת במשתמע. אמנם הפרסום לא חייב להיות מופנה רק למי שעליו חובה לפעול בעקבות קבלת הפרסום, כפי שהדבר נדרש בהגנה המקבילה במשפט המקובל, אך נראה כי הפרסום חייב להיות מופנה רק לאותם אנשים, אשר הפניית הפרסום אליהם אכן תשרת את עניינו האישי של המפרסם".

[וכן ראו: ע"פ 24/50 גורלי נ' היועץ המשפטי, פ"ד ה(2) 1145, 1167 (1951)]

48. התגובה מחזיקה כחמש שורות בשולי הכתבה, המשתרעת על פני כחמישה עמודים. התגובה ערוכה בשפה מתונה. התגובה אינה חורגת מהתחום הסביר בנסיבות הכתבה, ועל כן היא נערכה בתום לב, כקבוע בסעיף 16 לחוק. משכך, התגובה חוסה אף תחת ההגנה הקבועה בסעיף 15(3) לחוק.

49. הנתבעת טענה אף לתחולתה של ההגנה הקבועה בסעיף 15(10) ו-15(2) לחוק. סעיף 15(10) לחוק נותן הגנה לנתבעת מקום בו הפרסום נעשה כדי לגנות או להכחיש לשון הרע שפורסמה קודם לכן. בהקשר זה אני סבור שיש בדברים שהובאו מפיו של התובע, חוסר היושרה אצל מנהל מחוז בנתבעת והזנחת חולים, כדי להוות לשון הרע כנגד הנתבעת. משכך, תגובת הנתבעת נועדה אך ורק כדי ליטול את העוקץ מדבריו של התובע. הואיל והפגיעה לא הייתה מעבר לנדרש, התגובה נעשתה בתום לב ועל כן היא חוסה גם תחת הגנה זו.

50. הנתבעת טענה להגנה מכוח סעיף 15(2) לחוק. לנוכח קביעותיי לגבי ההגנה שבסעיף 15(3), אשר מהווה הגנה קרובה שמקורה אף הוא בדין האנגלי (Privileged Occasion), מתיייתר

הדיון בהתקיימותם של ארבעת תנאי הגנה זו.

51. סיכומו של דבר – לנתבעת עומדות ההגנות הקבועות בסעיף 14 לחוק וכן בסעיפים 15(3) ו – 10(1) לחוק. על כן עילת התביעה כנגד הנתבעת בגין לשון הרע נדחית.
52. בכתב תביעתו עתר התובע לפיצוי בגין פגיעה בפרטיותו. טענה זו נזנחה בסיכומי התובע. מעבר לצורך אציון, אף אם הטענה לא היתה נזנחת, לא היה ניתן לקבלה. ההגנות מכוח [חוק איסור לשון הרע](#) חלות אף על פגיעה בפרטיות, זאת על פי הוראת סעיף 18 [לחוק הגנת הפרטיות](#) התשמ"א-1981. משקבעתי כי עומדות לזכות הנתבעת הגנות אלה, ממילא דין התביעה, מכוח [חוק הגנת הפרטיות](#), להידחות.

הפרת ההסכם:

53. ביום 2.11.00 חתמו הצדדים על הסכם לסיום יחסי העבודה ביניהם [נספח 45 לנ/3]. סעיף 6 להסכם קובע בזו הלשון:

"הצדדים מתחייבים לשמור בסודיות את נסיבות הפסקת הקשר ביניהם ואת תנאי סיום העבודה, כמפורט בהסכם זה".

[נספח 45 לנ/3]

54. התובע בעדותו לפניי אישר, שהדברים שנאמרו בכתבה הינן הנסיבות להפסקת עבודתו [פר' עמ' 11 ש' 14-13, 29-30]. נפקות הדבר היא שהתובע הוא שסיפר לעיתונאית גב' ליבוביץ-דר על נסיבות הפסקת עבודתו בנתבעת. בכך, פעל התובע בניגוד לאמור בהסכם והפר אותו.
55. במעמד הדיון טען התובע שהאמור בהסכם נשכח ממנו כאשר התראיין לכתבה [פר' עמ' 11 ש' 9-3]. בכך אין להועיל לתובע ולאין את הפרת ההסכם על ידו, שכן הפרת חוזה איננה טעונה יסוד נפשי כלשהו: **"המבחן הוא אובייקטיבי וניטרלי: מעמידים זה מול זה את החוזה ואת הקיום בפועל, וסטייה של הקיום בפועל מן החוזה מהווה הפרה"** [גבריאלה [שלג, דיני חוזים](#) בעמ' 477].
56. משכך, אני קובע כי התובע אשר התראיין לכתבה, על נסיבות הפסקת העסקתו בנתבעת, הפר את סעיף 6 להסכם. כפי שהוכח לפני, תגובתה של הנתבעת לדברי התובע בכתבה, נעשתה רק עקב דברי התובע, בנוגע לאירועים שהתרחשו בנתבעת ושהביאו, לטענת התובע, לפיטוריו.
57. נוסח סעיף 6 להסכם מלמד שהצדדים התחייבו בצורה מקבילה על שמירת הסודיות, היינו התחייבות שלובה של הצדדים, זה כלפי זה. גם הרקע להפסקת העבודה של התובע אצל הנתבעת, על רקע התלונות כנגדו, הבדיקות הפסיכיאטריות שנדרש לעבור ואי קיום נהלי

הנתבעת, מלמד שתכלית הסעיף הייתה שמירה הדדית של סודיות נסיבות הפסקת העבודה. גם תכלית זו מתיישבת עם היותה התחייבות מקבילה. היותו של החיוב שלוב מתיישב אף עם מהותה מטרת שמירת הסודיות – מטרה המושגת רק מקום בו שני הצדדים מתחייבים הדדית לקיימה.

מטעמים אלה אני קובע שהתחייבות הצדדים לשמירה על סודיות נסיבות הפסקת עבודתו של התובע בנתבעת, כקבוע בסעיף 6 להסכם, הינה התחייבות שלובה. משכך, מוסדרים החיובים החוזיים של הצדדים דנן בהתאם לקבוע בסעיף 43(א)(3) [לחוק החוזים \(חלק כללי\)](#), התש"ג-1973.

58. בענייננו, התובע הוא שבחר להתראיין לכתבה ואגב כך הפר את התחייבותו לשמור בסודיות את נסיבות הפסקת עבודתו בנתבעת. לעומת זאת, הנתבעת, לאורך שנים, לא חשפה את נסיבות הפסקת עבודתו של התובע אצלה. בכך יש ללמד כי הנתבעת הייתה נכונה לקיים את החיוב. יפים לעניין זה הדברים המובאים בספרה של פרופ' שלו:

"כאשר צד נכון לקיים את חיובו, ואילו הצד השני אינו נכון לקיים את חיובו השלוב, בפנינו הפרה של חוזה".

[גבריאלה [שלו, דיני חוזים](#), בעמ' 481]

59. במצב דברים זה, כך שנה בית המשפט העליון, אין התובע זכאי לדרוש מהנתבעת את קיום החיוב השלוב וממילא אינו זכאי לסעד של פיצויים:

"...מקובל עלינו, לענין זה, כי מקום בו על שני צדדים או יותר, לקיים חיובים מקבילים, אין האחד יכול לתבוע את רעהו בשל הפרתו של החוזה אלא אם קיים - או לפחות היה נכון לקיים - את חלקו הוא בחיובים המקבילים...."

[[ע"א 594/75 ג'רבי נ' הייבלום, פ"ד ל\(2\) 673, 680 \(1976\)](#)]

60. סיכומו של דבר - התובע הוא שהפר את חיובו. בנסיבות אלה נדחה קיומו של החיוב המוטל על הנתבעת ודין טענתו של התובע לחייב את הנתבעת בפיצוי - להידחות.

61. לא מצאתי ממש ביתרת טענות הצדדים והן נידחות.

62. סוף דבר – התביעה נדחית. לנוכח היקף ההליכים בתביעה דנן ולנוכח התוצאה אליה הגעתי אני מחייב את התובע בהוצאות משפט, לזכות הנתבעת, בסך 10,000 ₪ בצירוף מע"מ כדין, לתשלום לא יאוחר מיום 15.9.10.

ניתן היום, י"ז אלול תש"ע, 27 אוגוסט 2010, בהעדר הצדדים.

אורן שוורץ 54678313-1732/08

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)